

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: Chelsea 3-3878

NO. 243. — ŠTEV. 243.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 14, 1932. — PETEK, 14. OKTOBRA 1932

VOLUME XL. — LETNIK XL.

LLOYD GEORGE SVARI EVROPO PRED NOVO VOJNO

BREZ NAVZOČNOSTI NEMČIJE BI BILA RAZOROŽITVENA KONFERENCA BREZPOMEMBNA

Lloyd George pravi, da je vojna zelo blizu, kajti nikdar ni bilo še toliko resnih sporov med narodi. Zavezniki so vse prej kot iskreni. — Londonska pogajanja so dospela na mrtvo točko. — Pogajanja, ki so se vršila pozno zvečer, se bodo danes nadaljevala.

LONDON, Anglijo, 13. oktobra. Francija in Velika Britanija, zastopani po ministrskem predsedniku MacDonaldu, sta prišli danes do zaključka, da je treba storiti vse, da pošlje Nemčija na razorožitveno konferenco svoje delegate. Ako se to ne bo zgodilo, se bo konferenca končala s fiaskom.

Ves dan in pozno v noč sta se oba ministrska predsednika posvetovala v hiši št. 10 Downing Street ter bosta jutri dopoldne obnovila posvetovanja. Vsebinsa pogovora ni bila objavljena.

Kakor znano, zahteva Nemčija glede orožja in vojaštva enakopravnost z drugimi narodi. Po zadržanju Anglije je ta zahteva tako važna in pomembna, da jo bo treba na vsak način vpoštevati. Z njo se bo predvsem bavila konferenca štirih sil, na kateri bodo zastopane poleg Velike Britanije, Francije, Italije in Nemčije najbrž tudi Združene države po svojem opazovalcu.

Francija je zadela na precejšen odpor s svojim predlogom, naj bosta na konferenci zastopani tudi Poljska in Čehoslovaška, ki sta, kakor znano, njeni vazalni državi.

Ko je Herriot pozno zvečer zapustil konferenčno sobo, je rekel časniškim poročevalcem, da pogajanja niso dosti napredovala, izrazil je pa upanje, da bo zadeva ugodno rešena za obe stranki.

LONDON, Anglija, 13. oktobra. — Angleški ministrski predsednik za časa svetovne vojne, David Lloyd George, je v svojem govoru pred mednarodnim mirovnim društvom rekel, da se narodi sveta dandanes mnogo bolj pripravajo med seboj, kot so se še kdaj poprej in vidi v tem sporu veliko nevarnost nove vojne.

Lloyd George je rekel, da mu je žal za sedanje žalostno stanje Nemčije ter dolži zavezniške države, da niso iskrene v svojem postopanju z Nemčijo.

Rekel je, da zastopniki držav, ki so podpisali versajlsko pogodbo, večinoma niso tedaj imeli namena, da bi Nemčija morala vse izpolniti, kar so od nje zahtevale določbe pogodbe.

"Nemčiji smo poslali pismo, katero je podpisal Clemenceau," je rekel Lloyd George, "in katero so sestavili štirje možje, ki so tudi sestavili mirovno pogodbo, in smo Nemčiji jamčili, da bomo tudi mi, ako se razoroži po določbah pogodbe, sledili njene mu zgledu, toda tega nismo storili."

"Ko je bila mirovna pogodba podpisana, sem takoj rekel, da večina nas ne misli, da morajo biti izpolnjene vse zahteve. Toda črnilo še ni bilo suho, ko so se zavezniki že pripravljali, da postavijo močne armade in ko so jih postavili, so najeli posojila, da so jih mogli vzdrževati.

"Nemci se seveda morajo počutiti zelo slabe, ko vidijo okoli sebe narode, katerih najmanjši je desetkrat bolj oborožen kot Nemčija. Zadnji bi bil med vsemi, da bi se potegoval za Nemčijo, ker si je sama nakopala to strašno gorje. Toda čast zahteva, da drugi narodi izpolnijo svojo obljubo, da se razorožijo.

"Nobenih pogodb ne potrebujemo več, temveč izpolniti moramo stare pogodbe."

"Danes je več sporov med narodi," je rekel dalje Lloyd George, "kakor pa se jih more kdo spo-

Veterani pri predsedniku Hooverju

FARMERJI VZTRAJAJO PRI ZAHTEVAH

Štirje so bili ranjeni. — Posebni odposlanec je bil poslan k governerju po vojaško pomoč. — Šerifi so dobili oblast nad trgom.

St. Paul, Minn., 13. oktobra. — Šerifi so pomirili boje minnesotskih farmerjev, medtem ko je bil h governerju poslan poseben odposlanec, da prosi governerja za vojaško pomoč. V bojih so bile ranjene štiri osebe. Po 50 milj dolgi vojni odposlanec ni prosil vojaške pomoči, ker so šerifi dobili oblast nad majhnim trgov na Howard Lake, Ill., kjer so se farmerji bojevali s svojimi nasprotniki.

Ta spopad je bil najresnejši, odkar so pričeli minnesotski farmerji piketirati ceste in trge. S tem, da ne pride dovolj blaga na trg, so hoteli farmerji zvišati ceno pridelkov.

Najresnejše ranjen je bil farmer Archie King, star 30 let, ker mu je bila z udarcem s polenom rabiča črepinja. Deputi Henry Vogel je bil opraskan in ima vsled udarcev črne naroge na obrazu. Deputiju Carlu Andersonu je bil zlomljen prst.

Farmerica Ribasse je dobila po telesu praske, ko je šlo kolo trucka preko njene noge, ko je skušala pomagati farmerjem, da bi razložili truck živine.

Šerif Paul Kritzek pravi, da se je zbralo v Howard Lake okoli 700 oseb. Nekateri so skušali preprečiti, da ne bi zložili živine, drugi so bili zopet na strani voznikov ter so jim pomagali. Razložili so več truckov, mnogo pa jih je odpeljalo.

Pozno popoldne, ko so se vozniki pritožili, da jim farmerji ne pustijo zložiti živine, je prišlo 50 deputijev, ki so kmalu napravili red.

Pri Anoki je napadlo 100 piketov petnajst voznikov in vnel se je ljut boj, nakar je prišel šerif O. M. Olson, ki je spremil trucke v mesto.

Takoj naslednji dan je bilo na cestah med Minneapolis in Anoka zelo malo piketov.

Po drugih krajih se vrši piketiranje mirno, toda šerif Ira Syek iz Mower, Ill., ki je na meji Iowa, pravi, da je položaj zelo resen.

PROFESOR EINSTEIN BO ZOPET OBISKAL AMERIKO

Berlin, Nemčija, 13. oktobra. — Židovska poročevalska agencija poroča, da namerava slavni nemški profesor Einstein meseca decembra zopet odpotovati v californijsko mesto Pasadena, kjer bo v observatoriju na Mt. Wilson nadaljeval svoje študije, katere je lani prekinil.

minjati v človeški zgodovini. V Evropi so spori, ki morejo voditi v vojno. Najslabše je, da je bila razorožitve prepučena pacifistom, mir pa militaristom."

MILIČARJI SO USTRELILI MAJNERJA

Med miličarji in štrajkarji v illinoiskem stavkarskem okrožju je prišlo do ponovnih nemirov.

Taylorville, Ill., 13. oktobra. — V spopadu med miličarji in člani novoustanovljene Progressive Miners Union je bil ustreljen štrajkar Andy Ganis.

Danes se je vršilo v stavkarskem okrožju več spopadov med miličarji, ki stražijo rove ter med stavkujočimi premogarji.

Ker se boje oblasti nadaljnih izredov, je dobila milica znatna ojačenja.

Republikanski in demokratiški glavni stan sta strogo zastražena. Zgodaj zjutraj se je odpravila skupina oboroženih stavkarjev proti hiši nekega stavkokaza. Miličarji so jih sprejeli s strelji. Pri tej priliki je bil Andy Ganis smrtno zadet.

Precej oseb je bilo ranjenih, ko je milica izpraznila hotel, v katerem so otvorili stavkarji svoj glavni stan.

KAKŠEN BO IZID VOLITEV

Poskusno glasovanje, ki ga je razpisal tednik "Literary Digest", kaže, da ima Roosevelt dosti več prilik za zmago kot pa Hoover.

Ugledni newyorški tednik "The Literary Digest" je razpisal poskusne volitve, ki naj bi pokazale razpoloženje med volilci.

To vrši tednik pred vsakimi volitvami, in njegovo preročanje se je do sedaj vse veselej obneslo.

Dosedaj je dobilo uredništvo 1,983,634 glasovnic in sicer iz 38 držav.

V enotridesetih državah vodi demokratiški predsedniški kandidat Roosevelt, dočim ima Hoover le v sedmih večino.

Za Roosevelta je bilo oddanih 1,062,087 glasov, za Hooverja pa 781,43, dočim je dobil socialistični kandidat Norman Thomas 106,352 glasov. Komunistični kandidat Foster jih je dobila samo nekaj nad enajst tisoč.

Največjo večino ima Hoover v državi Vermont.

PREDOBRO GA JE OBRIL

Eldorado, Ark., 12. oktobra. — Z. M. Jackson je bil obsojen na došmrtno ječo, ker je Johna Williamsa obril tako gladko, da mu je prerezal vrat.

STALINA SO NAMERAVALI STRMOGLAVITI

Odlični komunisti so hoteli odstraniti Stalina. Odpraviti so skušali kolektivni sistem.

Moskva, Rusija, 13. oktobra. Zdaj šele, ko je bilo iz komunistične stranke vrženih 24 vplivnih komunistov, se je izvedelo, da so nekateri voditelji v komunistični stranki skušali strmooglavit Stalina in njegove najbližje pristaše.

Namen zarotnikov je bil izpremeniti gospodarsko politiko sovjetske vlade. To je odkril v svojem govoru Stalinov pristaša Lazar Kaganovič in uvodni članek v "Pravdi".

Zarotniki so imeli namen odpraviti kolektivne kmetije ter dobiti v deželo tuj kapital ki naj bi prevzel rusko industrijo. Ako bi ta zarota uspela, bi bili voditelji sedanje vlade izgnani iz dežele.

Neaktra poročila pravijo, da je bilo poleg 24 komunističnih voditeljev izgnanih še več drugih članov komunistične stranke.

"Pravda" pravo, da vse one, ki so bili sedaj vrženi iz komunistične stranke, more doleteti ista usoda kot Leona Trockega, ki sedaj živi v izgnanstvu v Turčiji.

Zinovijev, ki je bil nekoč predsednik komunistične internacionale in ki je bil izključen iz stranke, ni bil zapleten v zaroto, pač pa je vedel za njo, toda tega ni naznanil vladi.

Med izključenimi člani je bivši sovjetski poslanik v Rimu Leon Kamenev, prejšnji delavski komisar Nikolaj Uglanov, sin ukrajinskega predsednika Gregorija Petrovskega Paul Petrovsky ter učenjak in profesor Yat Sten.

Izključeni člani so bili povečini pristaši Trockijeve opazije, desnice, ki so bili skupno s Trockim izključeni iz stranke, pa so bili pozneje zopet sprejeti, ko so priznali svojo zmotno in so obljubili, da bodo sodelovali z novo vlado.

Komunistična internacionala je tudi komunistom v Združenih državah dala navodila, ki so bila določena za pred enim mesecem, ki pa so bila objavljena šele sedaj. Komunistična stranka v Ameriki mora delovati za enako pravico črneve, ter mora navajati ljudske mase za delavsko zavarovalnico, za pomoč brezposelnim, pomoč farmerjem in se boriti proti znižanju plač.

UČITELJI SO DOBILI PLAČE

Chicago, Ill., 13. oktobra. — Srečni dnevi so zopet za ehicaške učitelje in učiteljice. Mesto jim je plačalo polovico za mesec april. Da je moglo mesto plačati vsoto v znesku \$2,400,000, je raznim bankam prodalo zahteve za hišne davke.

VSI MORAJO PITI VINO

Budimpešta, Ogrska, 13. oktobra. — Vsak moški, ženska in otrok v vasi Lentitegy mora piti vino, ker se je posušil vaški vodnjak.

VLADA MORA SKRBETI ZA VSE SLOJE AMER. PREBIVALSTVA

WASHINGTON, D. C., 13. oktobra. — Danes je sprejel predsednik Hoover v avdijenci zastopnike takozvane "Bonus Expeditionary Force". Najprej je bilo rečeno, da mu bodo zastopniki izročili spomenico, v kateri so odločno obsodili njegov nastop proti veteranom. V zadnjem hipu so se pa premislili in spomenico niso izročili.

Veterani zahtevajo od zvezne vlade obleko, postelje in odejo; nadalje naj dobi vsak veteran dnevno najmanj petnajst centov za prehrano.

Avdijenca je trajala precej dolgo. Hoover je baje pohvalil delegate, ker veterani niso ponovili prizorov, ki so se odigrali zadnje pomlad v Washingtonu.

Nadalje je rekel Hoover, da je zelo zadovoljen, ker so postali veterani v zadnjem času dosti bolj popustljivi in ne zamerijo ljudem, če imajo o njihovih zahtevah drugačno mnenje kot ga imajo oni sami.

Nadalje je Hoover odločno poudaril, da bi nikakor ne bilo prav, ako bi vpoštevval samo želje veteranov, ampak se mora brigati za dobrobit 25,000,000 ameriških družin.

V spomenici, ki so mu jo hoteli predložiti, je rečeno, da je dovolil kongres petdeset tisoč dolarjev za pogoščenje francoskih veteranov. Ako ima kongres denar za take namene, bi ga moral imeti tudi za podporo ameriških veteranov.

VOJAKI PROTI BREZPOSELNIH

Nemiri v Belfastu se nadaljujejo. — Demonstranti plenijo trgovine. Mnogo jih je bilo aretiranih.

Belfast, Irsko, 13. oktobra. — Belfast je bilo poslano angleško vojaštva, da vzdržuje v mestu red vsled resnih izredov brezposelne. Prvi dan je bil ubit en brezposelni in najmanj trideset oseb je bilo ranjenih.

Prvi oddelek vojaštva so bili fusilirji, ki so prišli iz Hollywooda.

V zapadnem delu mesta, kjer so bili nemiri največji, je vojaštvo s tanki napravilo mir.

Veliko oseb je bilo aretiranih. Samo v eni ulici je policija aretirala 39 oseb.

V Lancaster predmestju so demonstratje zažgali neko trgovino, jo oplenili in razbili. Vse blago, kruh, mleko itd. je bilo razmetano po ulici.

V Falls Road ulici so se demonstrantje zabarikadirali. Proti jutru je prišla policija in je poskušala vse za delo sposobne moške ter jih prisilila, da so z ulice pospravili vse zapreke. Pri tem delu jir je policija stražila s puškami. Po končanem delu je policija pričela poizvedovati po voditeljih nemirov in je aretirala okoli 50 moških.

Dublin, Irsko, 13. oktobra. — Prejšnji irski predsednik William T. Cosgrave, ki je voditelj opozicije, je rekel, da je končni cilj svobodne Irske zveza med

svobodno državo in severnim delom Irske.

Cosgrave je rekel, da ima veliko upanje, da se bo cela Irska združila v enotno svobodno državo, kar je bilo nameravano že leta 1922, ko je bila sklenjena angleško-irska pogodba. Možnost, da bo mogoče združiti južno in severno Irsko v eno neodvisno državo, je po njegovem mnenju preveč zapeljiva, kot pa bi jo bilo mogoče pozabiti.

INSULL JE V VELIKI ZAGATI

Ako mu odvzamejo potni list, ne more potovati v nobeno drugo deželo. Prizadevanje državnega departmanta.

Washington, D. C., 13. oktobra. Državni department je naročil ameriškemu poslaniku v Atenah, naj odvzame Samuelu Insullu, cigar podjetje, ki se je cenilo na dva milijona dolarjev, je propadlo, potni list.

Brez potnega lista Insull ne more potovati v nobeno drugo deželo. Ako pa izroči potni list, bo prepuščen samemu sebi na Grškem. Uradniki nočejo povedati, kake korake bo ameriška vlada storila proti njemu, ako ne bo hotel izročiti potnega lista.

Vsem ameriškim konzulatom v Evropi je bilo naročeno, da odvzamejo Insullu njegov potni list, kadarkoli bi prosil za vizum ali podaljšanje potnega lista.

Atene, Grška, 13. oktobra. — Samuel Insull ni hotel izročiti potnega lista ameriškemu konzulu, ki je prišel ponj v Insullovo stanovanje. Potni list dovoljuje Insullu samo trideset dni bivanja na Grškem. Dokler potni list ne poteče, ga smatrajo grške oblasti za veljavnega.

Ko bo potekel njegov potni list, ga bo najbrže grška vlada naprosila, da odpotuje iz dežele. Zdej pričakuje Insull prihod svoje žene in sina iz Pariza. Kam se bo Insull obrnil, ako ga grška vlada prosi, da zapusti deželo, ni znano.

Odločitev te zadeve je v rokah grškega ministrskega predsednika in zunanjega ministra Eleutherias Venizelosa, ki bo odločil, ako bo vlada vzela njegov potni list. Ako Insull ne bo hotel prostovoljno odpotovati, ga bo vlada izgnala in bo najbrže moral iti v Francijo ali Italijo, ker je najprej prišel iz Francije v Italijo, tam pa je vzel vizum za Grško. Z Italijo in Francijo imajo Združene države pogodbo za izročitev zločincev.

Insull je bil v ponedeljek aretirán toda je bil takoj na odredbo Venizelosa, ki se je tedaj nahajal cilj svobodne Irske zveza med v nekem kapališču izpuščen.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates: Za celo leto velja za Ameriko in Za New York za celo leto \$7.00, Kanado \$6.00, Za pol leta \$3.50, Za pol leta \$3.00, Za inozemstvo za celo leto \$7.00, Za štiri leta \$1.50, Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

Glas Naroda izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3878

TAKO NAM PIŠEJO...

Ta članek naj pokaže razmerje, ki vlada med nami in našimi naročniki oziroma čitatelji.

Da je razmerje pristrano, nam dokazujejo pisma, ki jih dobivamo dan za dnem.

Naročniki nam povedo tako kot je, brez prikrievanja in olepševanja. Mi vpoštevamo to odkritosrčnost ter trdno verujemo v njihove obljube.

Prepričanje, da bo sleherni zadostil svoji dolžnosti, kakor hitro mu bo mogoče, nas navdaja z novo vztrajnostjo.

Menda ga ni naroda na svetu, ki bi dal toliko na svojo besedo kakor da Slovenci.

Tako nam naprimer poroča rojak iz Ironwood, Mich.:

Vem, da vam dolgujem in vani povem, da bom plačal vse, kakor hitro bom mogel. Prosim Vas, ne ustavite mi lista. Sedaj ne morem plačati, pa bom, ko bom mogel. Upam, da boste vpoštevati mojo prošnjo, kajti sedaj mi res ni mogoče.

Rojak, ki nam je poslal iz West Frankfurta, Ill., dva dolarja pravi:—

Upam, da vam je znano, da mi je potekla naročnina. Pod nobenim pogojem pa nisem mogel več skupaj spraviti kot dva dolarja. No, za nekaj časa bo že. Medtem se pa lahko kaj izboljša. Če se ne bo nič izboljšalo, bo pa šel ves svet k vragu.

Iz Valdez, Colo., smo dobili to-le zagotovilo:—

Vem, da sem vam dolžan, pa ne morem plačati. Tukaj delamo samo en štih na mesec. Plačal vam bom, kakor hitro mi bo mogoče. Samo lista mi ni treba ustaviti. Plačal vam bom takoj, ko bom kaj zaslužil.

Poročilo iz Toledo, Ohio, se glasi:

Moja naročnina je potekla dne 31. avgusta. Žal mi je, toda zaradi slabih razmer sem prisiljen opustiti Vaš list. Če bi mi ga pa hoteli navzlic temu pošiljati, vam bi bil jako hvaležen. Ob prvi priliki bom vse poravnal.

Premogar nam piše iz Trafford, Pa.:—

31. avgusta mi je potekla naročnina. Tukaj sem že dve leti, pa nisem delal niti dva dni, zato tudi ne morem obnoviti naročnine. Zima se bliža, in res ne vem, kaj bom počel, če mi ustavi Glas Naroda. Kajti simski večeri bodo dolgi in žalostni brez njega. Prosim Vas, počakajte, da se kaj preobrne na to ali na ono stran.

Iz Rockdale, Ill., nam piše J. H.:

Oprostite, mi, ker se toliko časa nič ne oglasim. Kjer združim se, ko čitam Vaše opomine. Prosim Vas, ne ustavite mi lista in potrpite še ta mesec. Koncem meseca bom že vsaj polovico poslal, kajti stvar je že res treba spraviti v red. Odkar sem v Ameriki, mi ni še nikdar šla tako trda za denar kot mi gre sedaj. 6. avgusta je bilo že dve leti, odkar sem brez dela in zasluzka. Ko bi šel po golih kolenih, bi ne dobil dela. Brž, ko bom spravil nekaj skupaj, vam bom poslal.

Družina V. nam poroča iz Mullan, Idaho:

Davno je že potekla naša naročnina na Vaš cenjeni list Upali smo, da jo bomo obnovili, a ni ne dela, ne zasluzka. Prosim Vas, počakajte, dokler se razmere ne izboljšajo. Prosim, pošiljajte nam Vaš list, kajti težko bi bili brez njega, saj nas obiskuje že dvajset let. Posebno sedaj bi ga pogrešali, ker imamo toliko časa na raspolago. Ko se delo odpre, bomo vse poravnali. Meseca maja so zaprli tukajšnji rudokop in so rekli, da bodo s prvim oktobrom začeli obratovati s polno paro, če se cena svinca dvigne. Cena se je izza onega časa že dvignila in znižala. Sedaj je vse tiho in mirno. O delu ni ne duha ne sluha. V upanju, da nam ne boste odbili prošnje, se vam iskreno zahvaljujemo in Vas srčno pozdravljamo.

Rojak M. Š., na Ely, Minn., ki je enointrideset let naročen na Glas Naroda, pravi:

Gotovo se ste že bali, da vam ne bom poslal, ker mi je naročnina potekla že meseca septembra. Zaukrat sem se spravi skupaj, za bodočo pa ne vem, kako bo. 31 let sem že naročen na Glas Naroda, in me mi zdi, da bom kmalu šel tja, kjer ne bo krize. Ko mi bo zdaj naročnina potekla, le glejte, da mi boste list še pošiljali, če ne bo prišel bolj čez. Pošiljam vam tri dolarje za pol leta in Vas pozdravljamo.

Naš zastopnik nam poroča iz bližine Chicaga:—

Zaukratim se izjave nekaterih stanovskih uradnikov. E. Y. shira staro železje ter ga prodaja po 1 penny funt, pa

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

KADAR potrebujete kake notarske posle —

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno, kakor ste bili prej pri Sakserju. — Dolgoletna skušnjava Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

FRANK SAKSER

216 West 18th Street New York, N. Y.

mi je izročil šest dolarjev. Čes, da bo za nekaj časa "gmah". To je od njega velika žrtev, ker vem, da si mora zaraditega marsikaj pritrpati pri pičli hrani.

Vsa pisma, ki jih dobivamo, razkrivajo žalostne razmere, v katerih živi večina naših rojakov, razkrivajo pa tudi, da se jim je Glas Naroda tako priljubilo, da ne morejo biti brez njega.

Vsaki prošnji, naj počakamo za naročnino, bomo skušali ugoditi, komur je pa le količkaj mogoče, naj že vsaj deloma poravnava svoj dolg.

Vemo, da rojakom trda prede, še huje je pa za Glas Naroda, ki ima vsak teden več sto dolarjev stroškov ter se mora z naročnino vzdrževati.

Torej kdor more, naj čimprej zadosti svoji dolžnosti, komur pa nikakor ni mogoče naj nas obvesti.

Od požrtvovalnosti in dobre volje naročnikov je odvisen obstoj Glasa Naroda.

Iz Slovenije.

Ivan Škerlj umrl.

27. septembra okrog 16. ure je v svoji vili na Trdinovi cesti v Novem mestu po daljšem mučnem trpljenju preminil višji sodni svetnik v pokoju Ivan Škerlj. Čestitljivi starček se je rodil leta 1848 v vipavski dolini, v Vrhopolju.

Prof. Milan Mencinger umrl.

28. septembra ob 7. je v Krškem umrl profesor Milan Mencinger sin odvetnika in pisatelja dr. Janeza Mencingerja, brat dr. Janka Mencingerja, odvetnika v Krškem, banovinskega svetnika Toneta Mencingerja in inšpektorja inž. Leona Mencingerja. Rodil se je leta 1872 na Bledu. Gimnazijske študije je dovršil na novoomeški gimnaziji, filozofske pa v Gradcu. Služboval je potem na gimnaziji v Ljubljani in Kočevju. Med dijaki je bil zelo priljubljen, med kolegi pa visoko cenjen kot poznan filolog za latinščino in grščino.

Tatvina ameriških prihrankov.

Trije najzgodnejši ljubljanski mojstri so bili te dni pred malim senatom seveda ne da bi se zagovarjali temveč da bi dokazali kako je že na osem mesecev in tudi pet let zaradi tatvine kaznovani Kos Francec iz Zaloga ponovi od 28. na 29. junija tega leta vplouil pri sosedih Franciški Dobrota v Spodnjem Kašlju. Prebrgal križ na oknu ter z dletom in

kličkami odprl kovček, da je lahko vzel 16.000 Din iz njega. Denar je Franciška Dobrota dobila iz Amerike od pokojnega moža ter si je varno prihranjila 13.000 Din za stara leta, a trije tisočaki so bili last njenega nečaka Albina Tomšiča.

Ukradenega denarja niso našli nikjer.

Obtožene se je zagovarjal z alibijem, čes, da je bil tisti večer do 23. v gostilni svojega gospodarja Plevnika, nato je pa šel na hlev spat. Tudi ponoči od 25. do 26. junija nikakor ni mogel pripraviti vploma, da bi bil našagal železni križ v oknu, ker je bil tisto noč pri svojem dekletu.

Ker je bila razprava že preložena, so izvedenci corpora delicti že natanko poznali, zato so pa Anton Rojina, Ivan Bričelj in Josip Rebek kot izvedenci soglasno izjavili zaradi dleta in barve ter žaganja križa, da je sum popolnoma upravičen. Navzlic duhovitemu in logičnemu zagovoru je bil Francec Kos obsojen na 4 leta ječe, 5 let izgube častnih pravic in na plačilo odškodnine. Ko mu je bila prečitana razsodba, jo je odločno odklonil: — Ne prevzamem nič!

V RIDGEWOODU

se odda stanovanje 5 sob s kopalnico; \$32.00 na mesec. Vprašajte: — Mrs. Kramaršič, 20-13 Himrod St., Ridgewood, N. Y. (6x 11-17)

Težavna preiskava sročina v Jagodini.

Kakor poročajo, je bil izvršen v naselju v Jagodini pri Hmeljniku zavraten napad in je postal žrtev napadalec 27-letni bosanski drvar Štefan Djak. Naboji lovske puške so mu šestkrat prestrelili čreva in je bilo stanje nesrečnega Bosanca obupna, ko so ga šele po dveh dneh prinesli v bolnišnico usmiljenih bratov.

Preizkušeni roki znanega kirurga, primarija bolnice dr. Pavliča pa je uspela silno težka operacija in bo ranjenec, če ne nastopijo komplikacije okreval.

Takoj po napadu se je raznesla vest, da je bil nesrečni delavec obstreljen po nesrečnem naključju. Napad je bil baje namenjen neki drugi osebi. Takoj po napadu so orožniki aretirali dva sumljiva mladeniča in sicer brata Martina in Jožeta Gačnika iz Podturna, ki pa zanikata vsako krivdo ter trdita, da sta vso noč prespala doma na svilih. Napad je bil izvršen v temi in napadalec so bili po izjavi ranjenega Djaka in njegovega spremljevalca, ki je bil tudi lažje ranjen, vsi maskirani. Težavna preiskava se vrši z veliko vneto.

Šest divjih lovecev.

Lovski čuvaj dvornega lovišča v Kamniški Bistrici so večkrat žuli v gozdovih in dobrih pod Arsenikom strele divjih lovecev. Kljub marljivemu zasledovanju pa niso mogli nikoli presenetiti nepoklicancev pri delu, dasi so sicer s precejšnjo gotovostjo sodili, da so to drvarji iz Suhle doline pod Veliko planino, kjer jih je večje število že dalje časa zaposlenih pri sekanju lesa. Lovski čuvaji so ovadili zadevo kamniškim orožnikom, ki so v drvarskih kočah izvršili preiskavo in dognali, da je bil sum upravičen. V prvi koči so našli srnjakovo kožo, v drugih dveh pa srnjakovo rogovje. V 15 metrov globoki ledenici, kraški vdrtini z navpičnimi skalnimi stenami, pa so odkrili v zadržanih vreči na ledu 12 kg mesa divjačine. Orožniki so ovadili sodišču šest drvarjev iz Luč v Savinjski dolini, ki so se na tak nedovoljen način skrbnovali z okusno divjačino in delali škodo v dvornem lovišču in v lovišču ravnatelja Premroua iz Zagreba.

Divji lov je v vseh lovskih revirih v območju Kamniških planin hudo razpasen, kljub visokim kaznim, ki čakajo vsakega divjega loveca, če ga dobi oblastvo v roke. Kamniški orožniki imajo vsako leto mnogo opravka z divjimi loveci. Največjo srečo pri zasledovanju tatinskih lovecev ima kamniški orožniški kaplar Mihael Napotnik, ki je samo vslanskem letu izsledil in izročil sodišču 34 divjih lovecev v lovskih revirjih od Jezerskega do štajerske meje. Lovskim zakupnikom je s tem napravil veliko uslugo.

Zopet nočni požar na Dravskem polju.

29. septembra okrog 2. zjutraj je pričelo goret gospodarsko poslopje posetnika Ivana Tementa v Rošnji pri Sv. Juriju na Dravskem polju. Kmalu so prispeli na lice mesta gasilci iz Št. Janža in od Sv. Miklavža ki so obvarovali sosednja poslopja in končno pogasilili ogenj, ki je uničil gospodarsko poslopje do tal. Požar je zaletela očividno zlobna roka. Škoda je deloma krita z zavarovalnino.

POZIV NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročnino. Komur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljno pošiljanje lista. Uprava "Glas Naroda"

Peter Zgaga

Obtožene se je zasmilil slavne-mu zagovorniku:

— Nič se ne bojte — mu je rekel zagovornik, — jaz sem že drugačne tipe rešil iz ječe kakor ste vi. Lahko mi verjamate, da vas bom zagovarjal, kakor svoje-ga sina.

Obtoženee ga je ves začuden pogledal:

— Kaj je tudi vaš sin tak falot kot sem jaz? *

Oče je rekel snuben: — Torej v mojo hčer ste se zaljubili in bi jo radi vzeli za ženo? Hm, sam ne morem odločevati, Ali ste o tem že govorili z mojo ženo? — Ravnokar sem govoril ž njo — je rekel snubeč, — vaša žena je videti precej huda babnica, ampak neglede na to, bi vašo hčer rad vzeli. *

Predvečerašnjim smo imeli v New Yorku prvi sneg.

Ni ga bilo dosti, samo pokazal se je.

Sneg sam pa še ne ustvarja zimskega razpoloženja.

Mora biti še premož v kleti, vino v sodih in Filipičeve klobase na mizi. Kdor bo vse to troje zmogel, bo zavidanja vreden človek. *

Nemško socialistično časopisje zatrjuje, da nameravata general von Schleicher in nemški državni kanceler von Papen spraviti takoj po Hindenburgovem odstopu na nemški prestol kajzerjevega sina Friderika.

Uboga Nemčija, kaj bo še mogla doživeti v tej depresiji. *

Mussolini je podelil Fordu visoko odlikovanje.

To je najcenejša in najbolj brezpomembna stvar, ki mu jo je mogel dati. *

Te dni sem čital, da bo v New Yorku z novim letom otvorjena šola za varjenje piva.

V šoli bodo najbrž same tepee poučevali. Kajti če je kdo, je tepee tisti, ki se v dvanajstih letih prohibicije ni naučil delati piva. *

Neki afriški raziskovalec je ugotovil da je pri nekaterih divjih plemenih čudna navada: mož spozna svojo ženo šele tedaj, ko se poroči z njo.

Ne samo v Afriki, prijatelj, ne samo v Afriki, ampak tudi pri nas je v največ slučajih tako. *

Poljub je čudna stvar in je predvsem zadeva med moškimi in žensko.

Pri tem je pa tole značilno: možki je najbolj srečen, ko se pripravlja na poljub, dočim je ženska najbolj srečna takrat, ko se spominja nanj. *

Sedela sta v rdeče razsvetljeni sobi, tesno objeta.

In on ji je govoril: — Ti si kraljica mojega srečja, ti si moje vse, ti si moje življenje, ti si mi vse na svetu. Kaj bi bil brez tebe? Nič, še manj kot nič. Ko sem sti razodel svojo ljubezen in ko si me uslišala, se mi je zdelo, da so mi angeljci v nebesih zagodli... *

— Oh, ako te imam rada. Ne-prestano mislim, nate. Od jutra do večera. Teško delo v tovarni mi je nekaka sladkost, ker vem, da me imaš rad.

On: — Ljubezen je pa res nekaj lepega. Povej mi, kaj bi bil svet brez ljubezni? Ona: — Ti si moj edini, ti si moja sreča, moje vse... *

On: — Oh, kako sem hvaležen usodi, da te je pripeljala na moje pot. Ona: — Vedno bom blagovala tisti trenutek, ko sem te vprvič videla.

On: — Ja, ljubezen je res nekaj lepega. Ona: — Ah, dragi moj, ti ne veš, kako te imam rada.

On: —No, ker že ravno o ljubezni govoriva, mi prav po pravici povej, koliko zaslužiš na teden? *

Dopisi.

Johnstown, Pa.

Tukajšnji klub ameriških državljanov bo imel shod v nedeljo 16. oktobra ob 2. uri popoldan v Slovenskem Delavskem Domu na Moxham.

Glavni govornik bo H. S. Andrews, kateri kandidira na tiku Independent Citizens Party za državno zakonodajo iz tukajšnjega Johnstown okraja. On je mož, ki se ne ustraši povedati velikim množicam, in je dober zagovornik delavskega sloja.

Bojeval se bo tudi proti Električnemu trustu, ako bo izvoljen. Toraj, če vam je za izboljšanje sedanjega položaja in za volitve, pridite vsi, moški in ženske, 16. oktobra v Slovenski Delavski Dom!

Antonia Krofina.

TISKARSKA STAVKA V BERLINU

Berlinu grozi splošna tiskarska stavka zaradi zmanjšanja mezd. V tiskarni Scherlovega koncerna so stavci že zapustili delo in listi, ki jih izdaja ta družba, niso izšli. Zasilno izdajo "Lokalanzeigerju" skrpajo druge berlinske tiskarne. Položaj pa je v vseh tiskarskih podjetjih kritičen, ker so stavcem podjetniki znižali mezde.

ŽID — OČE HITLERJEVSKIH UNIFORM

Madžarski listi poročajo, da je napravil esnutek za uniforme hitlerjevev madžarski židovski slikar Varadi. Čeprav so nemški narodni socialisti dobro vedeli, da je Varadi žid, so mu poverili esnutek za hitlerjevske uniforme brez konkurenčnega razpisa. Varadi je esnutek napravil in skica je Hitlerju tako ugajala, da je dal Varadiju dvojno nagrado. In v tej uniformi grotijo zdaj narodni socialisti proti židovstvu in vsemu, kar je z njim v zvezi.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM. Table with exchange rates for Yugoslavia and Italy, and a list of remittance amounts in American dollars.

Mali Oglasi imajo velik uspeh. Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JANEZ ROZENCVET:

PRSTAN VILE ŽELJANE

(Pravljica za odrasle.)

Zagledala se je vila Željana v junaškega vojsčaka in mu dejala: "Rada te imam, a ker mi ne uspejo, da bi te ljubila kakor ženska človeškega rodu, ti podarim svoj prstan. Dokler ga imaš, ti izpolnim vsako željo in tako tudi konkurko-li, ki dobi prstan za teboj!"

Vojšček je vzel prstan, si želel veliko zmag in vila Željana mu jih je naklonila. V vseh bitkah je slavno zmagal, dokler ni na vrhuncu svoje moči junaški in srečen obšel na bojišču, kakor mu je bilo usojeno.

Vojšček ni imel otrok in prstan je po njem dobil njegov mlajši brat pesnik.

Pesnik si je želel, da bi njegove pesmi izšli iz človeških src do zadnje kaplje vsa radost in bolest. Vila mu je željo izpolnila. Pokazala mu je prelepo deželo, kamor pa ni smel stopiti. Prevzel od tolike lepote in od brepenja po njih je pesnik napisal stihe, ki so imeli čudovito moč. Ljudem se je zdelo, da jim nevidna roka izjemlje srce, začutili so da dnu veselja neskočno žalost in na dou bolesti brezmejno slast.

Pesnik je užil začetek svoje slave, potem pa je umrl, mlad, jetičen in srečen kakor mu je bilo usojeno.

Ker ni zapustil ne otrok ne drugih sorodnikov, je po postavi pripadel prstan vilo Željane kralju.

Kralj je bil še mlad. Želel si je, da bi dolgo in modro vladal. Vila mu je željo izpolnila. Dalo mu je zdravo srce, dober žolodec in pametnega svetovalca. Kralj je dolgo in modro vladal, dokler ni star, čiščen in srečen umrl kakor mu je bilo usojeno.

V oporoki je kralj zapustil prstan svoji najmlajši hčerki, kraljični Majdi.

Ko je kraljična Majda prebolela žalost za očetom, si je želela čevljev, kakršnih še nikoli nobena ženska ni nosila. Vila je dala žveče, da je kakor ubil, odrli ju poslal do v stroj. Čevljar je napravil iz pisane kačje kože čevlje, da je kraljična kar zavriskala, ko jih je zagledala. Drugič si je želela obleči kakor jih imajo same vile.

Vila je pokazala tkalcem, kako se dela batist, krepdešin, etamin, krepčorčet in poslala dvorni kro-

jačici vilinske modne žurnale. — Ko si je zaželela zlatih las in korralnih ustnic, ji je vila pripeljala frizerja. Ta ji je prebarval in nakodral lase, da se je zdelo, kraljična Majda ima samo sonce na glavi, a za ustnice ji je prinesla vila rdečilo v zlatem tulu.

Še sto in sto želja je imela kraljična Majda. Vila Željana ji je vsako izpolnila in imela pri njej en mesec več opravka kakor prej v življenju treh mož skupaj. Nazadnje ji je velela kraljična: "Čuj, možila bi se rada, poišči mi moža!"

Vila je hotela oditi, a kraljična je dejala:

"Počakaj, nisem še vsega povedala! Biti mora popoln mož po mojem srcu, vzor lepote, neizmer no bogat in vreden velike milosti, ki mu jo izkažem. Njegovo srce naj ne pozna strahu, njegovih silnih rok naj se boji svet in pred njegovim ognjenim poželenjem naj omedlevajo ženske. Dičita naj ga bistroumnost in bistrovindnost, toda verjeti mora vsako mojo besedo in slep mora biti za vse, kar je razen mene. Pokoren in pozoren kakor najbolje drosirani pes, nežen kakor metulj, potrpežljiv kakor osel in prizanesljiv kakor mati mi mora ostati brez omahovanja zvest, tudi če bi planile nanj vse skušnjave tega sveta. Takega hočem in takega mi pripelji!"

Vila Željana si je vse besede kraljične Majde natanko zapisala, odšla in dolgo je ni bilo nazaj.

Do sem pripovedujejo to pravljico povsed enako, konec pa v vsakem kraju drugače.

V prvem pripovedujejo:

Ker je ni bilo nazaj, je morala kraljična vzeti moža, ki, so ji ga drugi izbrali. Ni bil po njenem srcu, ampak živela je z njim do smrti; zraven je čakala, kdaj ji pripelje vila pravega. Ni ga dočakala. Izročila je na smrtni postelji prstan hčerki, naj čaka naprej. Tudi hči ga ni dočakala. Izročila je prstan vnukinji, vnukinja pravkunjki, ta zopet svoji hčerki in tako čaka — kakor mu je usojeno — ženski rod kraljične Majde še danes popolnega moža, vila Željana ga pa zanj išče in na celem svetu ne najde.

V drugem kraju se čuje:

Prehodila je ves svet, nazadnje vendarle našla popolnega moža in kraljična Majda se je z njim poročila. Čez leto de kraljična vili: "Čuj, ločila sem se, ker pri omedlenem bedaku nisem mogla več strpeti. Pripelji mi moža, čigar ljubezen si bom morala vsak dan na novo priboriti!" Vila ji ustreže. Čez leto si ji zaželela kraljična moža, ki naj ne bo babjek, za njim ljubosumnega, za ljubosumnim neumnega, za tem brutalnega, za

nasilnikom bojazljivca itd. Vila Željana ji je preskrbela moža za možem, dokler ni kraljična Majda nezadovoljna umrla kakor ji je bilo usojeno.

V tretjem pravijo:

Čez leta se je vila vrnila in po-

Iz Jugoslavije.

Boj z rasbojniki v Pašarevcu.

V Požarevcu je trgovec in krojač Ranko Petrović, te dni sprejel čudno pismo, s katerim neka "nočna družba" zahteva od njega, da v roku par dni deponira na določenem mestu 100.000 Din, če noče, da bo "nočna družba" ubila njega in vsa njegovo rodbino. Trgovec je to grozljivo pismo oddal policiji, ki je takoj uvedla preiskavo za neznanimi izsiljevalci in se je seveda vestno zadržila tudi mesto, ki je bilo v pismu označeno za predajo odkupnine. Ker so bili v zadnjem času izvršeni razni zločini, je bila največja previdnost prav trestna. Na Petrovićem dvorišču in tudi blizu njegove hiše so se poskrili stražniki, da bi zajeli zločince, če bi hoteli izvršiti svoje grožnje.

Takoj, ko je zapadel v pismu označeni rok, so stražniki opazili zvečer dva sumljiva možaka, ki sta se oprezno bližala Petrovićevemu domu. Policijski pisar Čredo Nešić, ki je organiziral stražo, je počakal, da se je eden od neznanec, ki je bil oprtan s torbico, približal. Pisar je možakarja vprašal, kam gre in kaj nosi. Dobil je za odgovor, da prihaja po opravkih iz bližnje vasi in da ima v torbi samo nekaj živil. Ko pa je policijski uradnik zahteval od njega legitimacijo, je neznanec hitro izvlekel revolver in ustrelil. Policijski pisar se je pravčasno vrغل na tla in istočasno so se pojavili tudi stražniki. Razbojnika sta se spretno umaknila, še predno je padel prvi strel iz stražarskih pušk ter izginila v temi. Požarevska policija ima sedaj nalogo da izsledi zločince in obenem tudi obvaruje trgovca Petrovića njihovega maščevanja. Primeri dobro organiziranih razbojniških napadov se dogajajo tudi drugje in le redkokdaj se čuje, da je varnostna oblast takoj, ali pa vsaj v najkrajšem času polovila zločince. Primer borbe med dobro organiziranimi in oboježenimi zločinci in stražarji s starimi nerodnimi puškami pa tudi kaže veliko potrebo boljše organizacije varnostnih oblasti in straž.

Bivši kamenec ubil človeka.

V Splitu je stražnik opazil na ulici bežečega možkega z nožem v roki. Za njim so tekli ljudje in kričali: Primate ga, človeka je ubil! Stražnik ga je prijel in izkalo se je, da gre za Stevo Vukovića, ki je bil že zaprt v Lepoglavi in je v Splitu ubil mornarja Dujo Pajića. Na policiji je izjavil, da je na obali večerjal, pa je stopila k njemu 27letna brezposelna služkinja Marica Perko, ki ji je bil kupil večerjo. Njima se je pridružil Pajić in sunil Vukovića z nogo. Vuković je pa nato naglo potegnil nož in zabodel Pajića. Marica je pa izpovedala drugače. Sedela je s svojim prijateljem v parku na klopi, pa je pristopil Vuković in ju začel izzivati. Ko ga je Pajić pozval, naj se odstrani, je potegnil nož in ga zabodel.

Letalski major Oskar Umek umrl.

27. septembra je tragična nesreča zahtevala življenje letalskega majorja Oskarja Umeka, poveljnika skupine 6. zrakoplovne polka v Zemunu. Pokojnik je bil po rodu iz Istre ter je bil na glasu kot eden jug. najodličnejših letalskih oficirjev, ki se je

vedala, da popolnega moža sploh ni.

"Vem," je dejala kraljična Majda, "ker sem to sama spoznala. Zato sem vzela onega, ki so mi ga prijateljice najboljše zavidale, a popoln mož — vzor po mojem srcu — postane šele moj sin!"

In kraljična Majda je negovala sina in gledala v njem višek moške popolnosti, zakaj usojeno ji je bilo, da vzredi svoji snahi enako pokoro kakor jo je vzredila tašca njej.

Tako lahko prehodite sedemkrat sedemdeset krajev in prepričali se boste, da končajo pravljico povsed drugače. Ponekod žalostno, drugod brezupno, marsikje smešno, malikje veselo, a prav povsed različno, zakaj ni je na svetu pravljice, ki bi imela toliko koncev kakor ta.

Divji zakoni v Subotici.

Subotička policija je že lani ugotovila, da je v mestu mnogo divjih zakonov in pozvala je dotične, naj se poročijo ali ločijo. Rok je že potekel, 90 takih parov se je poročilo, mnogi se pa za policijsko odredbo niso zmenili. Policija jih je trdo prišla, 300 jih je bilo kaznovanih z globo po 500 Din ali 10 dni zapora. Vsi so se dali zapreti, poročiti se pa ni hotel noben par.

PRIMERNA ZGODBA O NAERVI V SUROVOSTI.

Carigrad je slaven v svoji zgodovini. Veliko let je bilo največje in najbogatejše mesto na svetu in več kot enajst stoletij je bilo glavno mesto rimskega cesarstva na vzhodu. Leta 1453 je bil Carigrad po strahoviti bitki zavzet po turškem sultanu Mohamedu II. in od tedaj je postal glavno mesto turškega cesarstva. Padee Carigrada je povzročil veliko razburjenje po vsem svetu. Ko je barbarska topla 250.000 mož pod poveljstvom Mohameda II. zavzela mesto, je pričela neusmiljeno moriti in pustošiti. Računa se, da je bilo 5000 krščanskih branilcev mesta na grozen način umorjenih. Slavna cerkev sv. Sofije, ki je bila sezidana devet stoletij pred Justinianom Velikim, je bila oropana vseh dragocenosti.

Grozni prizori, ki so se vršili ob padeu Carigrada, še vedno najdejo primere v surovosti v naravi in kakor izdelovalci Lucky Strike cigaret navajajo, da narava v svoji surovosti je redkokdaj mila. Spoznavajoč to dejstvo, pravijo, da surov tobak nima mesta v cigareтах. Surov tobak ni v Luckies, ker so najblajše cigarete kar ste jih sploh kdaj kadili. To pa zato, ker za vaše Luckies se kupuje le najboljši tobak, katerega kupijo skušeni kupovalci, ki vsled svoje dolge skušnjave poznajo tobak. Povrh tega, ta izbrani tobak je pravilno urejen in dozoren potom znanstvenih uredb. Toda, niti to ravnanje izbranega tobaka ne pojasni dovolj, zakaj ljudje v vseh delih Združenih držav čislajo Lucky Strike kot najblajše cigarete.

Poleg vsega tega, ta fini tobak je še čiščen s praženjem in z uporabo ultra-vijoličnih žarkov, kar je rezultat, da surovega tobaka ni v Luckies. Je ni cigarete na svetu, ki bi kadilec nudila toliko protekcije vsled slavnega čistilnega procesa, kot Luckies. Zato ni čudo, da ljudje vsepovsod smatrajo Lucky Strike kot najboljšo cigareto. Zapomnite si, da narava v surovosti je redkokdaj mila.

VAMPIRJI VELEMESTA ROMAN Spisal EMILE GABORIAU

20

Trdno prepričan o velikem vplivu na svojega varovanca je Mascarot nadaljeval svoj pogovor s krojačem.

— Zdaj pa k važni zadevi, — je dejal. — Kako daleč smo z vikonteso de Bois d'Ardon?

— Dobro se počuti, — je odgovoril krojač. — In dobro se ji godi. Baš sem ji naredil več razkošnih oblek.

— Koliko je dolžna?

— Največ pet in dvajset tisoč frankov; dolžna je bila mnogo več.

Mascarot si je srdito popravljal očala.

— To je koketna, lahkomišelná, domišljajva in zapravljiva ženska, toda nič več. Že štirinajst dni študiram njeno preteklost, pa ne morem najti niti najmanjšega greha, ki bi jo nam izročil na milost in nemilost. K sreči nam bodo pomagali njeni dolgovci. Ali ve njen mož, da ima dolgove?

— On!... Še ne... Če bi slutil...

— Izborno! — ga je prekinil Mascarot. — Moram mu predložiti račun.

— Saj je plačala pretekli teden znaten obrok, — je ugovarjal Van Klopen preselečeno.

— En razlog več, da se takoj lotiva dela; ne sme ostati pri denarju. Ali vas pri vikontesi de Bois d'Ardon poznajo?

— O, zelo dobro!

— Imenitno. Torej pojutrišnjem, točno ob treh pridite k vikontesi. Sluga vam odgovori, da ima milostiva gosta. Porečete mu, da morate nemudoma govoriti z milostivo. Odvede vas torej v salon, kjer zagledate vikonteso v pogovoru z markizom de Croisenoisom. Saj ga poznate, je-li?

— Da toda samo na videz.

— To zadostuje. Zanj se sploh ne boste zmenili, temveč potegnute iz žepa račun in zahtevali boste, naj vam takoj plača.

— O!... Kaj mislite resno? Vikontesa mi zagrozi, da me da postaviti pod kap.

— To je zelo verjetno. Toda vi ji s svojo strani zagrozite, da predložite račun njenemu možu. Posledica tega bo, da zakriči na vas in vas zapodi, vi pa sedite lepo na naslanjač in izjavite, da se ne ganete, dokler ne dobite denarja. Markiz de Croisenois napravi vsemu konec. Vrže vam na glavo možnjo denarja in zakriči: Evo, tu imaš, capin!

— In tedaj se izgubim.

— Da, toda že poprej boste imeli v žepu pripravljen svinčnik, s katerim napišete potrdilo na ime markiza de Croisenois na račun gospe de Bois d'Ardon.

Še nikoli niste videli tako ponižnega in začudenega človeka, kakor je bil v tem hipu Van Klopen.

— Tega pa res ne razumim! — je zamrmral.

— Saj tudi treba ni! Ste razumeli?

— Ubogal vas bom, gospod toda opozarjam vas, da vikontesa potem ne bo več naročala pri meni oblek.

Ta čas so se naenkrat odprla vrata in v delavnico damskega krojača je vstopil mladi Gaston de Gandelu, za njim pa Zora de Chautemille.

— No, ste kaj mislili na naju? — je vprašal slavnega krojača. — Ste si izmislili toaletto, v kateri bi prišla lepota milostive do popolne veljave?

Van Klopen ni odgovoril. Stal je namrščen obrvi in zamišljenega obraza, podobnih vdeževaleu ki sedi na trinožniku in pričakuje vedeževanja iz neba.

— Že vem! — je vzkliknil naenkrat, kot da se mu je slučajno posvetilo v glavi. — Počakajta, — je nadaljeval z navdušenjem velikih izumiteljev. In začel je opisovati najneverjetnejšo toaletto.

Lahko bi bil pa govoril še tako dolgo, Zora ga ni poslušala. Opazila je bila Paula in čeprav je bila pogumna, se ga je tako ustrašila, da ji je postajalo slabo. Kaj nastane iz tega nepričakovanega srečanja?

Le kako je mogel Paul ostati tako miren in premagovati se, ko je vendar čitla v njegovih očeh strašno grožnjo?

Bila je tako prestrašena, da je slednjič opazil njene zmedene poglede tudi mladi Gandelu.

Ker pa ni poznal Paula, ki ga je bil komaj opazil, ko je vstopil v krojačevo delavnico, in ker tudi sicer ni bil posebno bistroumen, ni slutil, kje tiči pravi vzrok Zorine zmede.

— Nehajte! Nehajte! — je zaklical Van Klopen. — Kaj ne videti posledic radosti? Jaz dobro poznam to. Malo je manjkalo, da ni dobila živčnega napada.

Mascarot pa ves čas ni odvrnil pogleda od svojega varovanca. Spoznal je, da bi ne bilo pametno ostati v tej družbi, in zato je dejal krojaču:

— Odhajam, ne pozabite na najino pogodbo.

Poklonil se je Ganelu in Rozi, prijel Paula za roko in ga odvedel. Bil je pa tudi že skrajni čas.

— Vražja strela! — je pomislil vrli ravnatelj posredovalnice v rue Montorgueil, — to ga je pa pošteno prijelo. Toda držal se je dobro in zunaj na zraku mu kmalu odleže. Železo je treba kovati, dokler je vroče.

Zavila sta v bližnjo restavracijo, kjer sta sedela sama, in čez deset minut, ko je bil popil dve čašici ruma si je Paul opomogel. Ko sta odhajala iz restavracije, mu je dejal Mascarot.

— Jutri vas predstavi dr. Hortebize gospodu Martin-Rigalu, očetu gospodične Flavije, jaz vam pa preskrbim v enem tednu po poroki vojvodsko krono.

XII.

Ko se je Sabina po posetu pri Andreu vrnila, so bili sedli v palači Mussidanovih baš k večerji.

Večerja je bila žalostna. Sabino je mučila strašna misel, da se bližajo odločilni trenutki, grof in grofica sta pa molčala, misleč na grožnje dr. Hortebize in Mascarota.

Sabina se je umaknila v svojo spalnico že ob devetih, toda zaspati vso noč ni mogla. Zjutraj je bila trudna in zaspana. Opoldne je pridrdrala na dvorišče palače kočija. Sabina je hitro stopila k oknu, pogledala na dvorišče in radostno vzkliknila.

Baron de Breull-Faverlay je bil baš izstopil iz kočije; pripeljal se je bil sam, čeprav je pritiskal strupen mraz.

— Hvala bogu! — je dejala tiho. — Naj-mučnejši del moje naloge mi je prihranjen! — Kaj gospodična? — se je začudila zvesta Modesta. — Tu hočete govoriti z gospodom de Brull?

— Da. Mati ni oblečena, očeta si pa ne upa brez posebne povelja nihče motiti v knjižnici. Če ustavim de Breulla tu in ga odvedem v salon, pridobim pol ure. To mi pa zadostuje.

— Vpregla je ves svoj pogum, premagala zanje oklevanje in odšla iz spalnice.

Andre je bil lahko po pravici ponosen, da je dala Sabina njemu, siromašnemu slikarju in najdenemu prednost pred možem, ki ji ga je bil izbral oče. Baron de Breull-Faverlay je bil mož štiridesetih let, visoke postave, zelo inteligenten in duhovit tako, da so se ga ljudje kar bali; poleg tega je pa spadal med najbogatejše francoske plemiče.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Najbolje sopar revmatične bolečine, prvi gosper in Buffalo. PAIN-EXPELLER

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" se čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

VSAKDANJI KRUII

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

29 (Nadaljevanje.)

Zebe jo. Boječe gleda okoli sebe in naglo se ogrne. Bala se je, toda njeno poželenje je bilo večje. Kar vleklo jo je. Niti pazila ni posebno nato, da vrata ne bi zaškripala.

Svetilka plapolala in se za to niti ne zmeni. Velik plamen plaha in meče velike sence na steno.

Tukaj je omara. Ni bila nikaka domišljija, kajti torta je dišala skozi les. Skozi vsako špranjo je prihajala sladkoba. Odpreti — odpreti! Odlomiti deščice, samo eno!

Ali pa je tudi v kotu na polici ključ, ki bi odprl omaro?

Divje se ozirajo njene oči okoli. Ako je mogoče gospa Setnikarjeva vzela ključ s seboj? Toda ne, saj je bil vedno tam.

— Hvala Bogu, drži ga v rokah! S tresočo roko ga potisne v ključavnico omare. Ne more takoj odpreti; prenapla je. Vgrizne se v ustnice — toda sedaj — oh, oh!

Na njeni spodnji ustnici blesti kapljica krvi; njen jezikček jo naglo polži. Bilo ji je, kot bi bila pijana.

Smehljaj ji pride na ustnice, polglasen, nepremišljen smehljaj. Z obema rokama poseže — en kos! Potisne ga naglo v usta in nato še enega.

Konečno, konečno! Zobje meljejo; žveči, požira in golta požrešno.

Tedaj pa — grizljaj ji obstane v grlu, z glasnim krikom se zdrzne — nekdo ji položi roko na ramo.

Prestrašena zre v črne oči gospoda Leona.

— No, kaj pa to?

— Nobena beseda ji ne pride iz ust.

— Vi ste tedaj ona sladkosnednica! Poglejte no! — S svojimi črnimi očmi jo skoro pogoltne; globoko se zapieči njegova roka v njeno mehka pleča.

— Izpustite me! — Njene tresoče ustnice komaj izgovorijo besede.

— Ne, tatové moramo držati!

— Tatice nisem!

— Kaj pa drugega? — pravi Leo hladno. — Vrata odpreti s ključem — jemati zaprte stvari — sredi noči. — ha, ako kaj takega ne delajo tatovi? Nisem mogel spati — slišal sem nek šum — grem k vratom — mislim si: ali je kdo vlomil? Tiho odprem vrata in sam svojim očem ne verjamem — nikar ne govorite, saj vendar vem! Saj imate še polna usta!

— Oh, molčite! Prosim vas, molčite! — Berta se trese po cellem telesu. Krčevito še drži med prsti kos torte.

— Počakajte samo! — Še trdneje jo drži.

Berta ga sune od sebe.

— Pfu! Sram vas bodi! Povedal bom mami!

— Oh, ne, ne!

— Seveda! To je vendar nesramnost, kaj imate sredi noči iskati tukaj v omari?

— Jaz — jaz — Ne more dalje govoriti. Vsaka barva izgine iz njeneg obraza — O, prosim, gospod Setnikar, — pravi v veliki vadregi, — prosim!

Leo se kaže zelo jezna in vendar se ni mogel premagati, da se ne bi zasmejal nad njeno zadrego.

— Mama se bo zelo čudila, — pravi Leo prijazneje

— Ne povejte ji, — stoka Berta, izpusti kos torte in proseče dvigne roke: — Prosim, prosim!

— Bmo že še videli. Ako tega več ne napravite —

— Ne, nikdar več!

— In mi obljubite, — Leo ne govori več; samo gleda le površno obleženo postavo, kateri padajo plavi lasje po plečih. Njegov pogled žari.

Šele sedaj se zave svoje pomanjkljive obleke. Z lahkim krikom skoči za mizo. Leo hiti za njo.

Berta hoče v svojo sobo. Leo gre za njo. Berta ga potisne nazaj. Tiho se prerivata na pragu. Nobenega glasu.

— Pustite me, — ga prositi tiho.

— Jutri zjutraj bo vedela mama.

Njena moč v strahu omaga. Tega se Leo posluži, da bi jo poljubil. Toda ko se predrzne, da bi jo tesneje objel, se mu postavi v bran kot divja mačka.

— Pustite me — povedala bom vaši materi!

Berta prične v jezi ihteti, toda njeno ihtenje je suho; s pestjo ga sune v prsi, da omahne nazaj.

— Sapralt! Berta, bodite vendar pametni, drugače —

Vrata, katera je hotela zapreti za seboj, z vso silo odpre. Berta jih zopet skuša zapreti.

Luč, ki je do tedaj plapolala na omari, nenadoma vgasne; bil je samo majhen kos sveče.

Tema kot v kozjem rogu!

Brez glasu, s stisnjenimi zobmi in z vsem naporom svoje moči, skuša vrata zapreti.

Leo pa se upira v vrata.

— Berta, — reče tiho, — bom povedal!

Nobenega odgovora. Obupno se upira. Zdaj se vrata zapro — od znotraj potisne zapah — kratko se zasmeje. Naj trka, kolikor hoče!

Kolena se ji tresejo; omahujoč sede na kup perila, ki je ležalo na tleh. Poslušaj — kaj neki dela zunaj?

— Sliši ga, ko gre tihó od vrat. Dolgo zatem šele zleze v posteljo in si potegne odejo do vratu. Visoko se ji dvigajo prsi, glava ji je vroča, divje ji utriplje srce. Ali jo bo izdal?

Izmisliti si mora, kako ga bo dovedla do tega, da bo molčal, ne da bi se mu preveč vdala.

Premišljuje in premišljuje; že davno se je zdanilo in še niti trenutka ni zaspala. Glava jo boli; na duhi in telesu je bila strta. Napol se je zmagoslavno veselila, napol se je bala in pri tem je še vedno mislila na kos torte, ki ji je padel iz roke.

Predno bodo drugi vstali, bo že pokonci in jo bo pobrala s preproge.

Prišla je zima.

Berta še zmrzuje v kuhinji; stisne se v kot in boječe posluša vsak šum v prednji sobi. Hvala Bogu; Leo ni prišel po dolgem hodniku Niti pojma ni imel, da sta bila sama v sobi. Gospa Setnikarjeva je šla na koncert in kuharica se ni mogla premagati, da se te priložnosti ne bi poslužila. Toda bo kmalu zopet prišla.

Samo da bi prišla! Berta bojazljivo posluša. Na njenem suhejem in manjšem obrazu se je prikazovala in izginjala barva. Njena polt kar žari; koža se ji blesti skoro prozorno. Njene oči s črnimi okvirji so večje, toda pogled je medel.

Bila je bleda. Gospa Setnikarjeva, v skrbeh za svojo lepo služkinjo, je naprosila zdravnika, da je zapisal za njo železno zdravilo, toda Berta ga je vrgla skozi okno in pojedla je samo sladkor, ki ji je bil dan poleg zdravila. Kaj ji more železno zdravilo koristiti?!

Samo ko bi mogla boljše spati! Ponoči leži v svoji postelji v vedni bojazi ter posluša, ako se oglasijo koraki. Strose se pri vsakem najmanjšem šumu, pri vsakem poku pohištva, pri padcu vsake kaplje dežja in pri vsakem pihu vetra pod oknom. Tedaj zdrzuje sapa in si odejo potegne do vratu.

Ali pa se zbudi iz mučnih sanj — nekaj pretečega se je nagnilo čez njo, pihnila je v njo vroča sapa — bosonoga skoči s postelje in se prepriča, ako je zapah na svojem mestu.

Kako jo je mučil! Pogosto pri mizi, kadar je stregla, se ji je vedno tako skrivnostno smehljaj, da se ji je skleda tresla v roki. Nobenega orožja ni imela proti njemu. Kako rada bi pustila službo! Toda vedela je: brez spomina ne bi šla. In bala se je za svojo bodočnost; in tako je ostala v tihi bojazi.

(Dalje prihodnjic.)

ANDREW KOBAL, New York, N. Y.

AMERIŠKE POLITIČNE STRANKE

(Nadaljevanje.)

Nastopila je doba popolne republikanske vlade. Južni plantazniki, stebri demokratske stranke, so bili upropačeni, republikance pa so podpirali severni industrialci in farmerji na zapadu, katerim je vlada šla zelo na roko v podeljevanju zemljišč. Republikanci, darsi v začetku revolucionarna in celo napredna stranka, so iz civilne vojne izšli kot kapitalistična stranka in kot taki tudi dali podlago za silni razvoj kapitalizma. Lahko je bilo vse to, saj so se demokrati v onih dneh sploh smatrali za izdajale. V tej moči in rasti republikanske stranke je bilo seveda veliko dobrega za deželo, vendar pa tudi veliko zla. Na jugu se je republikanski pritisk s severa obnesel skrajno slabo. Po vojni je vplival na propast držav bolj kot vojna sama. Takozvani "carpetbaggers" (krošnjarji) s severa so na jugu v imenu zvezne vlade in republikanske stranke oropali države in jih z naščuvanjem zaostale zamorske mase pahnili v strašne dolge vojne.

V takih žalostnih okoliščinah se je prerodila demokratska stranka. Imela je pač za seboj dolgo in slavno zgodovino, tradicije in najbolj odlične moze iz ameriške zgodovine. Na jugu so torej zopet prišli na krmilo domači belopoltniki. Na zapadu pa so se dvigali farmerji, katere je hudo oškodovala prodirajoči kapitalizem z visokimi carinami. Nastalo je demokratsko gibanje in kot posledica gibanja je bil izvoljen leta 1884 demokratski predsednik Grover Cleveland. K izvolitvi so demokratom največ pomagali takozvani "mug-wumps", uskoki iz republikanske stranke, ko je ta na narodni konvenciji v Chicagu imenovala za predsedniškega kandidata nazadnjaškega Jamesa Blaina. Toda demokrati so bili na krmilu le štiri leta. Prihodnja doba je bila zopet republikanska s predsednikom Harrisonom, a za tem zopet štiriletna doba Clevelanda. V bistvu pa se sedaj stranki nista več razlikovali radi kakega osnovnega vprašanja.

5. ODPOR STARIMA STRANKAMA
Čeprav so bile vse mase ameriškega ljudstva v starih strankah, vendar se je vedno porajal odpor. V bistvu je vsaka stranka bila nekaka zajednica ali zveza različnih elementov, progresivnih in konservativnih ali naprednih in nazadnjaških. Odpadanje od starih strank je bilo občutno zlasti proti koncu 19. stoletja. Socijalni preobrat je povzročil nova politična gibanja. Velikopodvrgel deželo, nagrabil si neučevnega bogastva in postal glavni faktor v vsem državnem ustroju. Kako veliki so se zdeli zvezni dolgovi pod vlado predsednika Washingtona. In vendar so bili v primeri s sedanjim bogastvom komaj drobtinice.

Do leta 1890 je bil ves zapad zaseden in naseljen. Naravna bogastva so prišla v roke privatnih kapitalistov. Zrastla so ogromna mesta, v katerih je životalo na milijone siromakov. Industrijsko delavstvo je bilo odvisno od mezd, po nazorih vladajočih strank se pa vlada ni smela vmešavati v regulacijo mezd. To je bila privatna zadeva podjetnikov.

V teh časih so se razvili spet novi politični nauki. Zagovorniki so bili sprva v majhnih strankah, katere so se porajale že od državljske vojne. Te manjšinske stranke so bile trojevrstne: temperenčne ali prohibicionistiške, delavske in kmečke. Prohibicionisti so kot stranka nastali že leta 1850. Radi važnejšega vprašanja suženjstva niso mogli prodreti med vojno. Takoj po vojni pa so se spet poživeli in imeli leta 1872 prvo konvencijo v Columbusu, Ohio. Imenovali so predsedniškega kandidata in ustanovili stranko prohibicionistov. Prizadevanje pa je bilo brezupno. Nikdar niso potegnili več kot 300 tisoč glasov. Splošno so se smatrali kot neškodljivi sitneži. Vendar pa je to prvo gibanje rodilo Protisalunsko ligo, katera je z organiziranjem 60.000 protestanskih fara prodrla sprva v stotinah okrajev in končno v teh tretinah držav v Uniji. Vršila so se neprestano ljudska glasovanja (referendumi), dokler ni bil končno v vojnem razburjenju sprejet 18. dodatek ameriške ustave in je bila v januarju leta 1920 uvedena prohibicija. Od tedaj so prohibicionisti še vedno delavni v politiki, da se prohibicija obdrži. Skozi vse prvo desetletje so bili silno močni po vplivu. Večina narodnih zastopnikov se je morala ravnati po njih želji in narekovanju. Bili so "suhaci" in "mokračji" zato, ker se niso hoteli zameriti Protisalunski ligi, kateri so bili v veliko slučajih dolžni pokorševne, ker jih je ona podprla v volitvah in ker so bili od nje odvisni glede prihodnjih volitev. Zadnja leta pa je stališče Protisalunske lige silno opešalo. Le v gospodarski depresiji se vprašanje prohibicije malo pozablja, drugače bi bilo najbrž odpravljeno že ta leta.

Bolj važne kot stranka prohibicionistov so delavske in socialistične stranke, čeprav nobena teh ni uspela. Uspela so v tem, da se je veliko njih načel vcepilo v stari stranki in zvezno ter državno vladno sploh. Leta 1872 se je rodila prva delavska stranka. Bili so to takozvani Labor Reformers. Imela je narodno konvencijo v Columbusu, Ohio, na kateri je bilo zastopanih 17 držav. V volilnem programu se je stranka izrekla za izključitev Kitajcev, za osem-urni delavnik vsega vladnega uslužbenstva, za izboljšanje vladne službe sploh, za eno samo dobo predsednikovanja, za regulacijo pristojbin železnic in brzojava ter za podvrženje vojaških oblasti civilni.

Uspela s prvo delavsko stranko ni bilo. Leta 1888 je nastopila druga delavska stranka pod imenom Union Labor. Vršila se je konvencija v Cincinnati. Volilni program je bil v načelih isti kot prejšnji. Poleg tega je bila stranka zahtevala, da se zvezni senatorji izvolijo tako kot poslanci z direktnim glasovanjem ljudstva.

Ameriška delavska federacija je bila ustanovljena že dve leti prej, 1886. Ta ni hotela nič sodelovati z novo delavsko stranko. Samuel Gompers jo je celo napadel in se izrekel proti neodvisnemu političnemu gibanju za delavski razred, oz. za strokovne unije. Res, da je delavska federacija od časa do časa zagovarjala razne zakone in da je leta 1924 podprla Roberta LaFolletta, toda Gompersova ideja je ostala, to je, da strokovne unije ostanejo pri starem stališču, in da podpro stranko, katera jim več da, obenem pa da izigravajo stranko proti stranki. T a oportunistem Ameriške delavske federacije je znan, zato se v podrobnosti ni treba spuščati.

Prva socialistična organizacija se je pojavila na ameriškem političnem pozorišču šele leta 1892, ko se je vršila prva konvencija Socialistične delavske stranke (Social Labor) v New Yorku. Apelirala je skoraj izključno na delavski razred, da se združi proti privatni lastnini, katera prepriča, da človek ne more uživati svojih življenjskih pravie in svobode. Posebnega uspeha tudi ta stranka ni imela. Leta 1896 je stranka prejela samo 36.373 glasov in leta 1920 pa 36.428. Njena moč se je vedno vrтела okoli tega števila.

(Nadaljevanje sledi.)

ranjem 60.000 protestanskih fara prodrla sprva v stotinah okrajev in končno v teh tretinah držav v Uniji. Vršila so se neprestano ljudska glasovanja (referendumi), dokler ni bil končno v vojnem razburjenju sprejet 18. dodatek ameriške ustave in je bila v januarju leta 1920 uvedena prohibicija. Od tedaj so prohibicionisti še vedno delavni v politiki, da se prohibicija obdrži. Skozi vse prvo desetletje so bili silno močni po vplivu. Večina narodnih zastopnikov se je morala ravnati po njih želji in narekovanju. Bili so "suhaci" in "mokračji" zato, ker se niso hoteli zameriti Protisalunski ligi, kateri so bili v veliko slučajih dolžni pokorševne, ker jih je ona podprla v volitvah in ker so bili od nje odvisni glede prihodnjih volitev. Zadnja leta pa je stališče Protisalunske lige silno opešalo. Le v gospodarski depresiji se vprašanje prohibicije malo pozablja, drugače bi bilo najbrž odpravljeno že ta leta.

Bolj važne kot stranka prohibicionistov so delavske in socialistične stranke, čeprav nobena teh ni uspela. Uspela so v tem, da se je veliko njih načel vcepilo v stari stranki in zvezno ter državno vladno sploh. Leta 1872 se je rodila prva delavska stranka. Bili so to takozvani Labor Reformers. Imela je narodno konvencijo v Columbusu, Ohio, na kateri je bilo zastopanih 17 držav. V volilnem programu se je stranka izrekla za izključitev Kitajcev, za osem-urni delavnik vsega vladnega uslužbenstva, za izboljšanje vladne službe sploh, za eno samo dobo predsednikovanja, za regulacijo pristojbin železnic in brzojava ter za podvrženje vojaških oblasti civilni.

Uspela s prvo delavsko stranko ni bilo. Leta 1888 je nastopila druga delavska stranka pod imenom Union Labor. Vršila se je konvencija v Cincinnati. Volilni program je bil v načelih isti kot prejšnji. Poleg tega je bila stranka zahtevala, da se zvezni senatorji izvolijo tako kot poslanci z direktnim glasovanjem ljudstva.

Ameriška delavska federacija je bila ustanovljena že dve leti prej, 1886. Ta ni hotela nič sodelovati z novo delavsko stranko. Samuel Gompers jo je celo napadel in se izrekel proti neodvisnemu političnemu gibanju za delavski razred, oz. za strokovne unije. Res, da je delavska federacija od časa do časa zagovarjala razne zakone in da je leta 1924 podprla Roberta LaFolletta, toda Gompersova ideja je ostala, to je, da strokovne unije ostanejo pri starem stališču, in da podpro stranko, katera jim več da, obenem pa da izigravajo stranko proti stranki. T a oportunistem Ameriške delavske federacije je znan, zato se v podrobnosti ni treba spuščati.

Prva socialistična organizacija se je pojavila na ameriškem političnem pozorišču šele leta 1892, ko se je vršila prva konvencija Socialistične delavske stranke (Social Labor) v New Yorku. Apelirala je skoraj izključno na delavski razred, da se združi proti privatni lastnini, katera prepriča, da človek ne more uživati svojih življenjskih pravie in svobode. Posebnega uspeha tudi ta stranka ni imela. Leta 1896 je stranka prejela samo 36.373 glasov in leta 1920 pa 36.428. Njena moč se je vedno vrтела okoli tega števila.

(Nadaljevanje sledi.)

Prva socialistična organizacija se je pojavila na ameriškem političnem pozorišču šele leta 1892, ko se je vršila prva konvencija Socialistične delavske stranke (Social Labor) v New Yorku. Apelirala je skoraj izključno na delavski razred, da se združi proti privatni lastnini, katera prepriča, da človek ne more uživati svojih življenjskih pravie in svobode. Posebnega uspeha tudi ta stranka ni imela. Leta 1896 je stranka prejela samo 36.373 glasov in leta 1920 pa 36.428. Njena moč se je vedno vrтела okoli tega števila.

(Nadaljevanje sledi.)

Prva socialistična organizacija se je pojavila na ameriškem političnem pozorišču šele leta 1892, ko se je vršila prva konvencija Socialistične delavske stranke (Social Labor) v New Yorku. Apelirala je skoraj izključno na delavski razred, da se združi proti privatni lastnini, katera prepriča, da človek ne more uživati svojih življenjskih pravie in svobode. Posebnega uspeha tudi ta stranka ni imela. Leta 1896 je stranka prejela samo 36.373 glasov in leta 1920 pa 36.428. Njena moč se je vedno vrтела okoli tega števila.

(Nadaljevanje sledi.)

Prva socialistična organizacija se je pojavila na ameriškem političnem pozorišču šele leta 1892, ko se je vršila prva konvencija Socialistične delavske stranke (Social Labor) v New Yorku. Apelirala je skoraj izključno na delavski razred, da se združi proti privatni lastnini, katera prepriča, da človek ne more uživati svojih življenjskih pravie in svobode. Posebnega uspeha tudi ta stranka ni imela. Leta 1896 je stranka prejela samo 36.373 glasov in leta 1920 pa 36.428. Njena moč se je vedno vrтела okoli tega števila.

Prva socialistična organizacija se je pojavila na ameriškem političnem pozorišču šele leta 1892, ko se je vršila prva konvencija Socialistične delavske stranke (Social Labor) v New Yorku. Apelirala je skoraj izključno na delavski razred, da se združi proti privatni lastnini, katera prepriča, da človek ne more uživati svojih življenjskih pravie in svobode. Posebnega uspeha tudi ta stranka ni imela. Leta 1896 je stranka prejela samo 36.373 glasov in leta 1920 pa 36.428. Njena moč se je vedno vrтела okoli tega števila.

Prva socialistična organizacija se je pojavila na ameriškem političnem pozorišču šele leta 1892, ko se je vršila prva konvencija Socialistične delavske stranke (Social Labor) v New Yorku. Apelirala je skoraj izključno na delavski razred, da se združi proti privatni lastnini, katera prepriča, da človek ne more uživati svojih življenjskih pravie in svobode. Posebnega uspeha tudi ta stranka ni imela. Leta 1896 je stranka prejela samo 36.373 glasov in leta 1920 pa 36.428. Njena moč se je vedno vrтела okoli tega števila.

Prva socialistična organizacija se je pojavila na ameriškem političnem pozorišču šele leta 1892, ko se je vršila prva konvencija Socialistične delavske stranke (Social Labor) v New Yorku. Apelirala je skoraj izključno na delavski razred, da se združi proti privatni lastnini, katera prepriča, da človek ne more uživati svojih življenjskih pravie in svobode. Posebnega uspeha tudi ta stranka ni imela. Leta 1896 je stranka prejela samo 36.373 glasov in leta 1920 pa 36.428. Njena moč se je vedno vrтела okoli tega števila.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

V JUGOSLAVIJO
Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku
ILE DE FRANCE
20. OKTOBRA
CHAMPLAIN
5. Novembra — 26. Novembra
PARIS
11. Novembra — 9. Decembra
NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente
French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

SHIPPING NEWS

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljevid Slovenije na močnim papirju s platnenim pregribov 7.50

Pokrajni ročni zemljevidi:

Dravska Banovina 3.50

Slovenske Gorice, dravsko ptujsko polje 3.00

Ljubljanske in mariborske oblasti 3.00

Pohorje, Kozjak 3.00

Celjska kotlina, Spodnje slovensko posavje 3.00

Preturmurje in Medumurje 3.00

Canada 4.00

Združenih držav, veliki 4.00

Mali 1.50

Nova Evropa 5.00

Zemljevidi:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po 2.50

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po 4.00

Naročilom je priložni denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pislo.

Knjige pošiljamo poštne proste.

"GLAS NARODA"

216 W. 18 Street
NEW YORK

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Sivne samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street;
New York City

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo daro ročno točno.

Uprava "G. N."

15. oktobra: Lafayette v Havre
Conte Grande v Genoa
Volendam v Boulogne sur Mer

18. oktobra: Leviathan v Cherbourg in Bremen

19. oktobra: Roma v Genoa
Berengaria v Cherbourg

20. oktobra: Ile de France v Havre
Bremen in Hamburg
Deutschland v Hamburg

21. oktobra: Homerie v Cherbourg
St. Louis v Hamburg

22. oktobra: Augustus v Genoa
Rotterdam v Boulogne sur Mer
Veendam v Boulogne sur Mer

27. oktobra: New York v Hamburg
General von Steuben in Bremen

28. oktobra: Olympie v Cherbourg

29. oktobra: SAGITTARIA v Trst
Europa v Bremen

2. Novembra: Roma v Genoa
Manhattan v Havre
Albert Ballin v Cherbourg

3. Novembra: Majestic v Cherbourg
Fennland v Havre
Statendam v Boulogne sur Mer
Aquitania v Cherbourg

5. Novembra: Champlain v Havre
Rex v Genoa

9. Novembra: Pres. Roosevelt v Havre
Hamburg v Cherbourg